

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušíkem, Ph.D. ve věci

žalobce: **S.D. R.R.**
státní příslušnost Irácká republika
zastoupen Mgr. Ondřejem Zaorálkem, advokátem
sídlem Kpt. Vajdy 3046/2, 700 30 Ostrava – Zábřeh

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 11. 2022, č. j. OAM-993/ZA-ZA11-K09-R2-2015, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 24. 11. 2022, č.j. OAM-993/ZA-ZA11-K09-R2-2015 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 12 342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Ondřeje Zaorálka, advokáta, sídlem Kpt. Vajdy 3046/2, 700 30 Ostrava – Zábřeh.

Odůvodnění:

Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

1. Žalobce se domáhal žalobou ze dne 26. 12. 2022 přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žalobci mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje. Žalobce žalobou napadl rozhodnutí v celém rozsahu, neboť ho považuje za věcně nesprávné, nezákonné a nesprávně odůvodněné a tedy nepřezkoumatelné, když dle jeho názoru vydání rozhodnutí předcházelo nezákonné správní řízení, které bylo zatíženo vadami spočívajícími v nedostatecích provedeního dokazování, respektive v nesprávném hodnocení opatřených podkladů a v učinění nesprávných skutkových zjištění z opatřených podkladů. To mělo za následek nesprávné hmotněprávní posouzení věci, což vyústilo v nesprávný výrok napadeného rozhodnutí.
2. Žalobce má za to, že žalovaný nesprávným způsobem vyhodnotil aktuální situaci v Iráku, v odůvodnění napadeného rozhodnutí pomíjí řadu alarmujících skutečností a ze spisového materiálu dovozuje nesprávná skutková zjištění a závěry, které jsou v rozporu se skutkovými zjištěními obsaženými ve správním spise. Žalobce je přesvědčen, že v jeho případě byly splněny veškeré zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany, neboť žalobci v případě návratu do země původu hrozí vážná újma, a to zejména v podobě vážného ohrožení jeho života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí, když páčání svévolného násilí na civilistech vyplývá ze správního spisu vedeného žalovaným. Žalovaný nesprávně zodpověděl kardinální otázku týkající se objektivního posouzení bezpečnosti situace v Iráku a objektivního posouzení toho, zda v Iráku dochází k mučení či nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestání.
3. Žalobce dále namítl, že žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně nenavázal na zjištění učiněná Krajským soudem v Ostravě v rozsudku ze dne 17. 1. 2022, č.j. 62 Az 28/2020-141. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.
4. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Konstatoval, že nesouhlasí s obsahem žalobních námitek, neboť dle něj nedokládají namítaná porušení zákonných ustanovení. Žalovaný zdůraznil, že na základě jím shromážděných informací o zemi původu žalobce, tj. Iráku, nelze k datu vydání rozhodnutí klasifikovat situaci v Iráku jako „totální konflikt“, neboť takový konflikt vyžaduje, aby svévolné (nerozlišující) násilí probíhalo na velké části území státu a dosahovalo velmi vysokého prahu intenzity, přičemž žádný z aktuálně probíhajících ozbrojených konfliktů takové intenzity ani rozšíření nedosahuje. Žalovaný neshledal v případě žalobce žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možné dojít k závěru, že by žalobci mělo oproti ostatním občanům Iráku hrozit ve zvýšené míře riziko svévolného (nerozlišujícího) násilí ve smyslu § 14 odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Zjištění z obsahu správních spisů

5. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce dne 11. 11. 2019 podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Při poskytnutí údajů k této žádosti uvedl, že je svobodný, nemá žádné politické přesvědčení, není členem žádné politické strany. O mezinárodní ochranu žádá potřeť, poprvé v roce 2015 ve Finsku, podruhé v roce 2015 v České republice. Mezinárodní ochrana ve formě azylu mu udělena nebyla, v období 27. 4. 2016 až 27. 4. 2018 mu byla udělena doplňková ochrana podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl, že všechny sdělil již ve své žádosti v roce 2015, přičemž důvody se nezměnily a platí stále. Jde o skutečnost, že žalobce pracoval jako stavař ve vojenském táboře poblíž města Kirkúk. Zde se seznámil s muži, v nichž poznal bývalé

armádní důstojníky režimu Saddáma Husajna. To oznámil iráckým úřadům a policii, načež byli tito muži zadrženi a uvězněni. Poté, co byl vojenský tábor obsazen organizací Islámský stát, došlo k osvobození vězňů, včetně uvedených armádních důstojníků. Žalobci začalo být telefonicky vyhrožováno, což pokračovalo, i když si změnil sim kartu. Proto se rozhodl k odchodu z Iráku. Islámský stát ovládl oblasti, kde žalobce žil a provádí zde únosy a vydírání. Asi před půl rokem byl osobami, které žalobci vyhrožovaly, unesen jeho bratranec. Rodina žalobce se rozprchla, někdo žije v Jordánsku, někdo v Istanbulu.

6. Ze správního spisu vyplývá, že žalovaný o žádosti žalobce ze dne 11. 11. 2019 rozhodl rozhodnutím č.j. OAM-993/ZA-ZA11-K09-2019 ze dne 15. 5. 2020, kterým řízení zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který žalobu rozsudkem č.j. 62 Az 28/2020–46 ze dne 19. 8. 2021 zamítl. Proti tomuto rozsudku brojil žalobce kasační stížností, které Nejvyšší správní soud vyhověl svým rozsudkem č.j. 1 Azs 292/2021-51 ze dne 19. 10. 2021 a rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud v Ostravě následně rozhodl rozsudkem č.j. 62 Az 28/2020–141 ze dne 17. 1. 2022, v němž rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ke zrušení rozhodnutí žalovaného došlo na základě doplnění dokazování zprávami o zemi původu žalobce, na jejichž základě krajský soud seznal, že bezpečnostní situace v Iráku svědčí přinejmenším o tom, že by žalobci v případě návratu do země původu, zejména pak s přihlédnutím k jím tvrzenému azylovému příběhu, hrozila vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tedy mučení či nelidské zacházení či trestání.
7. V dalším řízení byl žalovaný ve smyslu § 78 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) vázán právním názorem uvedeným v rozsudku č.j. 62 Az 28/2020–141 ze dne 17. 1. 2022. Měl tedy posoudit žalobcovu žádost jako přípustnou a meritorně ji posoudit s přihlédnutím ke všemu, co vyšlo najevo v řízení před krajským soudem, resp. co vyjde najevo v průběhu dalšího řízení. Krajský soud výslovně žalovaného zavázal k tomu, že nezjistí-li skutečnosti diametrálně odlišné, bude na místě, aby žalovaný postupoval přinejmenším podle § 14a odst. 1 a udělil žalobci doplňkovou ochranu z důvodů podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
8. Žalovaný, vázán rozsudkem krajského soudu, znovu posoudil žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Dne 28. 6. 2022 proběhl s žalobcem doplňující pohovor k jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V rámci pohovoru žalobce sdělil, že se důvody, pro které žádá o mezinárodní ochranu nezměnily. Jako primární důvod uvedl, že má strach o svůj život, rád by se vrátil do své vlasti a žil se svou rodinou a přáteli, ale nemá jistotu, že by mu policie pomohla. Od svých sester ví, že lidé, kteří mu vyhrožovali, jsou stále zapojeni do vydírání a zabíjení. Byl unesen a zabit jeho bratranec, v případě návratu nemá žalobce žádnou záruku, že bude v bezpečí.
9. Dne 29. 11. 2022 byla žalobci dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich využití. Žalobce této možnosti nevyužil, nenavrl žádné doplnění podkladů pro rozhodnutí ani proti uvedeným zdrojům informací nevyslovil žádné námitky.
10. Následně dne 24. 11. 2022 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Shrnuje zde, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je obava z pomsty bývalých armádních důstojníků režimu Saddáma Husajna a přívrženců Islámského státu, kteří byli na základě jeho oznámení zatčeni. Žalovaný

neudělil žalobci mezinárodní ochranu, když dle jeho názoru nebyly naplněny důvody dle zákona o azylu. Žalovaný při svém rozhodování vycházel z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Iráku, konkrétně vycházel z informace MZV ČR, č.j. 111728-8/2021-LPTP ze dne 10. 5. 2021, informace MZV ČR 121803-6/2021-LPTP ze dne 28. 7. 2021, informace OAMP – Irák: Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 24. 5. 2022, Informace Agentury Evropské unie pro azyl – Irák: Bezpečnostní situace, leden 2022. Informace Agentury Evropské unie pro azyl – Doporučení pro zemi. Irák, červen 2022 a Informace Ministerstva zahraničních věcí Irácké republiky.

11. Co se týče důvodu udělení mezinárodní ochrany pro pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, žalovaný konstatoval, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné informace o tom, že ve své vlasti vyvíjel činnosti směřující k uplatňování politických práv a svobod, pro něž by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalobce potvrdil, že nebyl členem žádné politické strany ani se neúčastnil politických aktivit.
12. K důvodu udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. b) zákona o azylu, žalovaný nedovodil, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo pronásledování z důvodu v tomto ustanovení uvedených, tj. pro jeho rasu, pohlaví, náboženství, národnost, příslušnost k určité sociální skupině nebo zastávání určitých politických názorů. Žalobce od podání první žádosti o azyl jako důvod uvádí obavu z výhrůžek vůči jeho osobě ze strany bývalých armádních důstojníků napojených na organizaci Islámský stát. Žalovaný konstatoval, že aby bylo možno hovořit o pronásledování ve smyslu azylového zákona, muselo by k němu docházet ze strany státních orgánů Irácké republiky nebo ze strany soukromých osob, jejichž činnost by byla těmito státními orgány podporována či tolerována a stát by nebyl schopen či ochoten odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním, přičemž důvodem jednání musí být pohnutky zákonem o azylu taxativně stanovené v § 12 písm. b). V posuzované věci se jednalo o výhrůžky soukromých osob, dále žalovaný zdůraznil, že v zemi původu žalobce došlo od jeho odjezdu v roce 2015 k zásadním a trvalým změnám bezpečnostní situace ve vztahu k jím prezentovaným potížím a současnou bezpečnostní situaci v zemi nelze považovat za důvod pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu.
13. V souvislosti s § 13 zákona o azylu žalovaný rozhodl tak, že azyl se dle tohoto ustanovení neuděluje, neboť žalobce nesplňuje důvody pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny.
14. Žalovaný závěrem posoudil, zda žalobce nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Žalovaný nezjistil žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by žalobce byl v Iráku vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tedy mučení či nelidskému zacházení či trestání. Žalovaný opakovaně konstatoval, že v případě původců výhrůžek se jedná o soukromé osoby, z výpovědi žalobce bylo prokázáno, že irácký stát byl v jeho případě ochoten poskytnout mu adekvátní ochranu před pronásledováním. Žalovaný uvedl, že je přesvědčen, že v případě žalobce rozhodně nelze dojít k závěru, že by mu v případě návratu do vlasti byla iráckými orgány odmítnuta ochrana jeho osoby či že by jemu poskytnutá ochrana byla nedostatečná. Dle žalovaného vývoj bezpečnostní situace v Iráku jednoznačně poukazuje na to, že irácké státní orgány vynakládají značné a mnohaleté úsilí o eliminaci vlivu Islámského státu, proti zbývajícím bojovníkům Islámského státu realizují rozsáhlé protiteroristické akce. K tomu žalovaný zdůraznil, že právní institut doplňkové ochrany je opodstatněn až v okamžiku, kdy cizinci nemůže

poskytnou ochranu vlastní stát, což je aktuálně – po oficiální porážce skupiny Islámský stát a převzetí kontroly nad územím Iráku – již plně schopen. Dle názoru žalovaného jsou tedy obavy žalobce bezdůvodné, neboť jak žalovaný v rozhodnutí detailně vyhodnotil, v Iráku došlo k zásadním a trvalým změnám bezpečnostní situace. Dále žalovaný uvedl, že z informací obsažených ve správním spise je evidentní, že v zemi původu žadatele neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k dotyčnému za vážnou újmu dle §14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, přičemž žalobce neprokázal dostatečnou míru individualizace, z níž by vyplývalo, že právě jeho osobě hrozí v důsledku bezpečnostních incidentů v Iráku zvýšené riziko vážné újmy. Z výše uvedených důvodů žalovaný dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.

15. Žalobce nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14b zákona o azylu za účelem sloučení rodiny. Proto žalovaný doplňkovou ochranu dle §14a a §14b zákona o azylu neudělil.

Posouzení věci krajským soudem

16. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 s. ř. s.] napadené rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci soud rozhodl u ústního jednání dne 11. 9. 2023, u kterého účastníci setrvali na svých stanoviscích. Žalobce se u ústního jednání vyjádřil k situaci ve městě Kirkúk, z něž pochází, a to že pro něj není možné se do Iráku vrátit, nemá ani 10% šanci zde žít. Kirkúk je odjakživa sporné město, před dvěma týdny zde došlo ke střetu mezi Araby a Kurdy, bylo zabito 12 osob, informace o tom byla i v českých televizních novinách.
17. Nad rámec informací o situaci v Iráku obsažených ve správním spise, krajský soud zopakoval a doplnil dokazování o zprávu Ministerstva vnitra ČR, Irák, Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 17. 5. 2021 a zprávu Ministerstva zahraničních věcí ČR, Informace o zemi původu potřebné pro řízení o udělení mezinárodní ochrany v ČR – Irák ze dne 3. 10. 2022, příloha k č.j. 128553/2022-LPTP, jež mu byly zaslány žalovaným dne 27. 7. 2023.
18. Předmětem soudního přezkumu je správní rozhodnutí žalovaného, kterým žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Žalovaný byl při svém rozhodování vázán rozsudkem zdejšího soudu č.j. 62 Az 28/2020–141 ze dne 17. 1. 2022, dle něž měl posoudit žalobcovu žádost jako přípustnou a meritorně ji posoudit s přihlédnutím ke všemu, co vyšlo najevo v řízení před krajským soudem, resp. co vyjde najevo v průběhu dalšího řízení. Nejistí-li přitom skutečnosti diametrálně odlišné, bude na místě, aby žalovaný postupoval přinejmenším podle § 14a odst. 1 a udělil žalobci doplňkovou ochranu z důvodů podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
19. Krajský soud konstatuje, že žalovaný posoudil žalobcovu žádost jako přípustnou a v napadeném rozhodnutí ji meritorně posoudil. Krajský soud však přisvědčuje žalobní námitce žalobce, že žalovaný nesprávným způsobem vyhodnotil aktuální situaci v Iráku, v odůvodnění napadeného rozhodnutí pomíjí řadu alarmujících skutečností a ze spisového materiálu dovozuje nesprávná skutková zjištění a závěry, která jsou v rozporu se skutkovými zjištěními obsaženými ve správním spise.
20. Podle § 14a zákona o azylu platí, že *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě,*

že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

21. Zásadní pro rozhodnutí o požadavku žalobce na udělení mezinárodní ochrany, a to přinejmenším ve formě doplňkové ochrany, zůstává konkrétní azylový příběh žalobce v kontextu aktuálních informací o zemi původu žalobce, tj. Iráku. Žalovaný shromáždil v dostatečném množství aktuální informace o Iráku, krajský soud však dospěl k závěru, že žalovaný tyto informace nesprávně vyhodnotil ve vztahu k udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany žalobci.
22. Je skutečností, že situace v Iráku se od roku 2015, kdy žalobce poprvé požádal v České republice o mezinárodní ochranu, změnila. Informace o situaci v Iráku, které jsou součástí správního spisu, potvrzují oficiální porážku Islámského státu v prosinci 2017, rozhodně z nich však nelze dovodit, že by v Iráku došlo k takovým zásadním a trvalým změnám situace, že udělení mezinárodní ochrany žalobci není zapotřebí. K proměnlivé a nestabilní bezpečnostní situaci v Iráku se v poslední době několikrát vyjadřoval i Nejvyšší správní soud, který opakovaně dovodil, že z podkladů žalovaného nevyplývá, že by nynější situace byla již natolik stabilizovaná, aby cizinci nepotřebovali mezinárodní ochranu (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu č.j. 5 Azs 66/2021-32 ze dne 9. 2. 2022; č.j. 1 Azs 202/2021-33 ze dne 20. 9. 2021; č.j. 1 Azs 292/2021-51 ze dne 19. 10. 2021; č.j. 10 Azs 510/2021-52 ze dne 11. 5. 2022).
23. Žádnou pozitivní změnu nelze dovodit ani z aktuálních zpráv o Iráku, které jsou součástí správního spisu. Ve zprávě OAMP o bezpečnostní a politické situaci v zemi z roku 2022 se uvádí, že v Iráku sice neprobíhá občanská válka ani konflikt s jinou zemí, ale od druhé poloviny roku 2019 začala aktivita Islámského státu znovu narůstat a jeho bojovníci představují pokračující hrozbu. Během roku 2021 zůstávala bezpečnostní situace v mnoha oblastech nestabilní, a to nejen kvůli útokům Islámského státu a jeho přidružených buněk, ale i v důsledku sporadických bojů mezi iráckými bezpečnostními silami a přítomností milicí, které nejsou plně pod kontrolou vlády. Ve zprávách Evropské agentury pro azyl (Bezpečnostní situace z ledna 2022 a Doporučení pro zemi: Irák z června 2022) se dále uvádí, že Irák se v roce 2021 stále potýkal s více ozbrojenými konflikty probíhajícími v různých guvernorátech a svévolné násilí je páčáno v různých částech Iráku v různé míře. Konkrétně ve vztahu k provincii Kirkúk, kde žalobce dle svých slov celý život bydlel, se uvádí, že tato oblast je sice pod kontrolou centrální vlády, současně však skupina Islámský stát prováděla v této oblasti asymetrické útoky, jejichž terčem byli civilisté a bezpečnostní síly. Za dobu od srpna 2020 do října 2021 bylo v tomto regionu zaznamenáno 137 bitev, 107 incidentů v podobě výbuchů či násilností páchaných na dálku a 35 případů násilností, z toho většina se odehrála v okrese Daquq. Agentura Evropské unie pro azyl konstatuje, že v této provincii dochází ke svévolnému násilí, byť nikoliv ve zvýšené míře.
24. Ve zprávě Ministerstva vnitra ČR, Irák, Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 17. 5. 2021 se mimo jiné uvádí, že teroristická skupina Islámský stát, která byla v Iráku oficiálně

poražena počátkem prosince 2017, se přeorganizovala a je stále aktivní. Po prudkém poklesu útoků v roce 2018 začala aktivita Islámského státu od druhé poloviny roku 2019 znovu narůstat a bojovníci Islámského státu tak představují skutečnou hrozbu. Během roku 2020 zůstávala bezpečnostní situace v mnoha oblastech nestabilní nejen kvůli občasným útokům Islámského státu a jeho přidružených buněk, ale i z důvodu sporadických bojů mezi iráckými bezpečnostními silami a Islámským státem v odlehlých oblastech a přítomnosti milicí, které nejsou plně pod kontrolou vlády. Docházelo také k sektářskému, etnickému a finančně motivovanému násilí. Irák se stále častěji stává dějištěm konfrontací mezi Spojenými státy a Iránem. Dále ve zprávě Ministerstva zahraničních věcí ČR, Informace o zemi původu potřebné pro řízení o udělení mezinárodní ochrany v ČR – Irák ze dne 3. 10. 2022, konkrétně k situaci ve městě Kirkúk je uvedeno, že Kirkúk nebyl nikdy Islámským státem obsazen, přesto v Kirkúku a jeho okolí dochází k příležitostným útokům zejména na ozbrojené složky a v okolí Kirkúku také dochází k únosům vesničanů a požadování výkupného za jejich propuštění, jakožto forma získávání finančních prostředků pro další fungování Islámského státu.

25. Z uvedených zpráv dle názoru krajského soudu vyplývá, že byt' již zřejmě nelze v případě Iráku hovořit o „totálním konfliktu“, tak se na druhou stranu nejedná o pouhá lokální ohniska, ale konflikt je rozšířen na různé části státu a dosud nedošlo k tak trvalým a zásadním změnám situace, že by udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany nebylo zapotřebí. Hrozba vážné újmy žalobci podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu tak s ohledem na bezpečnostní situaci v Iráku podle přesvědčení krajského soudu nadále trvá, a to tím spíše, že žalobce pochází z města Kirkúk, kde žil celý život. Krajský soud nepřehlédl, že Evropská agentura pro azyl označila provincii Kirkúk za oblast, kde dochází ke svévolnému násilí, ale nikoli ve vysoké míře, proto je požadována vyšší míra jednotlivých prvků k prokázání závažných důvodů domnívat se, že civilista vrácený na toto území by byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy ve smyslu čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice. Uvedeným doporučením se krajský soud necítí být vázán a má za to, že k podobnému rozlišování míry svévolného násilí na „vysokou“ a „méně vysokou“ je třeba přistupovat obezřetně. Podle přesvědčení krajského soudu informace Evropské agentury pro azyl o množství útoků v provincii Kirkúk jsou dostatečné pro závěr, že v dané oblasti v rozhodné době hrozba svévolného násilí v důsledku vnitřního ozbrojeného konfliktu trvala.
26. Žalovaný se dále nedostatečně vypořádal s hrozbou vážné újmy žalobci podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu (mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání). Žalovaný se v napadeném rozhodnutí této otázky podrobně věnoval na str. 10–12, nicméně azylový příběh žalobce a výhrůžky, kterým byl vystaven ze strany bývalých armádních důstojníků napojených na teroristickou skupinu Islámský stát, neposuzoval v kontextu reálné bezpečnostní situace v Iráku, jak o ní mluví veškerý spisový materiál. Krajský soud souhlasí s tvrzením žalovaného, že irácký stát by s největší pravděpodobností byl ochoten poskytnout žalobci ochranu, nicméně z provedených důkazů jednoznačně vyplývá, že irácký stát není reálně schopen takovou ochranu zajistit, když Islámský stát je aktivní na území celého Iráku, jeho bojovníci představují skutečnou hrozbu a únosy osob jsou v Iráku realitou. Přestože je provincie Kirkúk pod kontrolou centrální vlády, Islámský stát zde prováděl asymetrické útoky, jejichž terčem byli civilisté i bezpečnostní síly. Krajský soud má za to, že závěr žalovaného, že by žalobci v případě návratu do Iráku nehrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu podle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu, neboť je dostačující ochrana žalobce ze strany iráckého státu, neobstojí a takový závěr nemá oporu ve

správním spise. Naopak zde uvedené zprávy nasvědčují tomu, že obavy žalobce z vážné újmy ve smyslu podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu jsou reálné.

Závěr a náklady řízení

27. Na podkladě výše uvedených skutečností krajský soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. a věc vrátil věci žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem krajského soudu. Bude na žalovaném, aby se opětovně zabýval žalobcovou žádostí, a s přihlédnutím k jeho azylovému příběhu jeho situaci posoudil jak optikou § 14a odst. 2 písm. b), tak také § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Nebudou-li v dalším řízení vyvráceny shora uvedené obavy z vážné újmy hrozící žalobci tak hrozba svévolného násilí v důsledku vnitřního ozbrojeného konfliktu, udělí žalovaný žalobci doplňkovou ochranu.
28. O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce byl v řízení procesně úspěšný a má tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení žalobce tvoří náklady právního zastoupení žalobce advokátem, a to

- odměna advokáta za zastupování v řízení ve výši 3 100 Kč/úkon při těchto úkonech právní služby dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb.
 - a) příprava a převzetí věci
 - b) sepsání žaloby
 - c) účast u ústního jednání dne 11. 9. 2023

9 300

Kč

- paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč/úkon při shora uvedených úkonech právní pomoci dle § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb.

900

Kč

Celkem včetně DPH 21%

12 342 Kč

Soud uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení uvedenou částku, a to dle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), ve znění pozdějších změn a doplnění k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě soudního řádu správního a občanského soudního řádu, týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srovnej § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 11. září 2023

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.
samosoudce